

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA.*

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS;
*manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Martis vigesimo-quinto
mensis Aprilis, anno M. DCC. LII.*

M. ANTONIO PEPIN, Regis Consiliario & in Portu
Brestensi Medico Primario, Doctore Medico, Præside.

*An in Vulneribus, sclopetorum ictu factis, ad præcavendam
Gangrænâ, incisiones & aqua maris?*

I.

ONI ignoti nulla cupido; mali ignoti cura-
tio nulla. Ad cognitionem cuiuscumque rei
conducunt legitimæ definitiones, nothæ verò
in errorem inducunt. Malè à quibusdam neo-
tericis definitur gangræna hisce verbis: *Gangræna mors*

* M. Michaelis Procope-Conscaux,

A

est alicujus partis, id est extinctio sive abolitio perfecta omnis sensûs & organici motûs. Carnes quibus vescimur mortuæ sunt, omni sensu motuque organico orbantur, minimè tamen gangrânâ vitiatâ dici debent. Quis mente sanus eas ederet, si tali labe infectas suspicaretur? Etymologiam consule. Vox γαγγράνα deducta est à verbo ῥοδνεν, hoc est, *rodere, exedere.* Hinc inferas gangrânâ esse morbum carnes exedentem; benè ergò definitur *corruptio succi nutritii & fibrarum.*

I I.

SUCCI nutritii nomine intelligimus sanguinem, & maximè lympham. Hæc balsamica pars est purpurei laticis, à quo indefinenter secernitur; peculiarem habet circulationem, propria vasa, arterias nempe & venas. Dum pura & homogœna per proprios canales motu naturali fertur, cunctas corporis nostri partes alit, servat, auget, deperditasque restituit. Verùm ubi extra vasa fluit, ubi cum heterogeneis societatem init, mutat indolem; & quæ priùs benigna mater erat, fit medæa ferox, quæ natos laniat; acuitur enim, fermentat, corrumpitur, acerrimam induit naturam, solida exedit destruitque, unde Gangrana.

I I I.

CORRUPTIONEM succi nutritii creant ea omnia quæ solidorum debilitatem, fluidorum extrâ vasa effusionem & stagnationem producant, & ipsorum circularem sistunt motum. Ideò in vulneribus, sclopetorum ictu factis, maximè pertimescenda est Gangrana. Ubi adest causa, non longè abest effectus. Plumbea glans, vehementi impulsâ motu, omnes in quas ruit partes

comminuit. Dilacerantur nervorum, arteriarum, venarum, tum sanguinearum, tum lymphaticarum, musculorumque fibræ; undique diffuunt in illis contenti liquores, commiscetur & torpent. Præterea vasorum extremitates crispantur, contrahuntur, & succis advenientibus aditus negant. Nonne imminet fluidorum fermentatio, dissolutio, solidorum ingurgitatio, distentio, debilitas, stupor, quæ totidem futuræ Gangrænæ causæ sunt & signa? Quid agendum? Periculum est in morâ. Præcavere malum satius est quam mederi. Principiis obsta ne serò Medicina paretur.

I V.

MULTIPLEX indicatio, 1°. dilaceratas partes, corpora extranea, glandem scilicet & vestium segmenta abstrahere. 2°. Effusis & stagnantibus fluidis facilem exitum præbere. 3°. Nimis distensas relaxare fibras. 4°. Ipsarum elaterem restituere necessum est. Hæc omnia patrare valent incisiones prudenter & industriè celebratæ, & aqua maris. Scalpello dilatatur vulnus, auferuntur partes quæ amplius coadunari non possunt, liber datur aditus ad aliena corpora, liber nocivis humoribus exitus. Aqua maris fluidum est, balsamico sale refertum; nemo est qui inficias eat. Num ipsi denegabitur laxandi, dein corroborandi virtus? Lapides emollit aqua, sal carnes à corruptione servat.

V.

OLIM sclopetorum ictu facta vulnera dirè tractabant Chirurgi. Veneni timore perterriti, oleo urenti ea statim irrigabant. Quid tum? Atrocissimis cruciabantur doloribus vulnerati, absque ullo emolumento;

quin imò, febres, tumores, partium inflammationes hoc immani topico procreabantur. Faustè exulavit crudelis illa methodus. Hanc tamen renovare tentant quidam hujus sæculi auctores; illis ne credas. Experientiæ cedat phantasma. Optimi scalpelli, solerti manu ducti, & Aquæ maris ope omnis evanescet Gangrænæ metus.

Ergò in Vulneribus, sclopetorum ictu factis, ad præcavendam Gangrenam, incisiones & aqua maris.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI

<i>M. Ambrosius Hosty, Le-</i> <i>gationis Anglicæ Medi-</i> <i>cus ordinarius,</i>	<i>M. Anna-Claudius Do-</i> <i>rigny,</i>	<i>M. Antonius Ferrein ;</i> <i>Professor Regius, Re-</i> <i>gia Scientiarum Aca-</i> <i>demia Socius & in Hor-</i> <i>to Regio Anatomæ ac</i> <i>Chirurgia Professor.</i>
<i>M. Joannes Mac-Mahon,</i> <i>Regii Nosocomii Col-</i> <i>mariensis Medicus or-</i> <i>dinarius,</i>	<i>M. Carolus - Augustinus</i> <i>Vandermonde,</i>	<i>M. Bartholomæus Murry,</i>
<i>M. Franciscus Thierry,</i>	<i>M. Ludovicus - Joannes -</i> <i>Baptista Cosnier,</i>	<i>M. Carolus Payen, utrius-</i> <i>que Pharmacia Profes-</i> <i>or.</i>

Proponebat Parisiis EDMUNDUS - THOMAS MOREAU, Senonensis.
saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1752.
A S E X T A A D M E R I D I E M.